

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:

Parohiile cl. I. pe un an . . . 500 Lei
Parohiile cl. II. și particulari . . . 400 Lei
Parohiile cl. III. și subclasă . . . 300 Lei

APARE DUMINECA

MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI
EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.

Prețul inserțiunilor

DUPĂ TARIFUL STABILIT DE
CONSILIUL EPARHIAL.

◀▶

Vitalitatea Bisericii Ortodoxe.

Privit din cel mai superior punct de vedere, ortodoxismul nostru înseamnă cea mai puternică afirmare a vieții; el este spiritul întrupat, în locul spiritului abstract, este cea mai intimă comunitate cu lumea pe baza desăvârșitei comunități cu Dumnezeu. Ortodoxismul este în același timp singurul care a dus mai departe neschimbată experiența creștinismului primar.

Biserica ortodoxă s'a dovedit a fi prin excelență o Biserică creatoare, regeneratoare și constructivă, singura care ne poate salva astăzi în atâtea curente rivale care ne amenință, pentru că numai ea reprezintă forța morală care va substitui solidaritatea egoismului și a individualismului, cu cea a binelui obștesc, național.

Ortodoxismul nostru este religia activismului, creației și libertății, nu ca celelate, numai a spiritului și a contemplației, căci el își continuă în vâltoarea acestei înceștări, opera sa constructivă. Biserica noastră ortodoxă a fost prin multe secole, marea noastră academie spirituală.

Privită fiind chiar numai din acest punct de vedere, Biserica ortodoxă rămâne incontestabil cel mai puternic sol de rezistență al etnicului nostru pur. Rolul Bisericii noastre în activitatea de susținere spirituală și de purificare a maselor a fost și în trecut și este și în aceste vremuri grele, nespus de mare.

Ortodoxismul împreună real cele două mari contraste și orânduirii ale vieții sociale pe cari le așează într'un raport lămurit, nu prin speculație ci printr'o faptă a voinții supreme, în care firea se supune întru toate spiritului. Toate concepțiile noastre de viață capitulează în fața concepțiilor scoase din doctrina ortodoxă, pentru că este singura religie

care se deosebește categoric de celelalte doctrine spirituale și anume prin aceea că ortodoxismul nu propovăduiește fuga din lume ci pătrunderea ei.

Biserica noastră s'a confundat veacuri de-ai rândul cu aspirațiile acestui Neam, durerile lui fiind și durerile Bisericii, iar speranțele lui fiind și speranțele de mai bine ale Bisericii noastre.

Și dacă astfel stau lucrurile, e natural să ne fi durut mult, articolul „Nedreptăți jignitoare“ publicat în revista „Unirea“ a fraților noștri dela Blaj, în care autorul articolului se ridică revoltat împotriva alegerii ca membru activ al Academiei Române a P. S. Sale Episcopului Nicolae Colan al Clujului, cu o motivare care este foarte bună pentru dușmanii neamului nostru, comișând în același timp și o mare necuviință față de ierarhii Bisericii ortodoxe și față de membrii Academiei Române.

În aceste vremuri de cumplită înverșunare, când sângele neamului nostru ortodox se varsă pentru afirmarea drepturilor noastre străbune și pentru o nouă orânduire, astăzi când Prea Sfințitul Episcop Nicolae Colan, o înaltă personalitate cu însușiri excepționale, un recunoscut literat, un doctrinar al ortodoxiei, animatorul revistei minunate „Viața Ilustrată“, aproape singura făclie care mai arde pe plaiurile întunecate ale Ardealului cedat, când Prea Sfinția Sa ne stoarce admirația tuturor prin demna atitudine ce a luat-o în zilele grele de răscruce pentru neamul nostru, sufletele tuturor bunilor români se revoltă adânc de felulcum autorul acestui articol pune problema.

De ce Cucernicul Canonic, autor al acestui articol nu pledează frumos și demn și pentru alegerea P. S. Sale Episcopului Iuliu Hosu, ale cărui sentimente bune ce le nutrește pentru neamul nostru, noi le recunoaștem și-i admirăm abnegația în aceste zile de grea încercare.

Sibiul ortodox, Sibiul atâtor înfăptuiri epocale, chiar dacă ar fi dat vreodată sugestii, nu poate admite nici un român bun, că ar putea da inspirații nefaste! Oare nu toate cugetele curate românești de pretutindenea, tresar cutremurate de respect și admirație la auzul numelui P. S. Sale Episcopului Nicolae Colan, recunoscându-i cu toții meritele incontestabile și admirându-i felul cum poartă cu atâta vrednicie toiagul arhipăstoresc, flamura apostoliei creștinești și a demnității noastre naționale pe plaiurile înstrăinate?!

Și atunci de ce această întunecare?

Când s'a ales Prea Sfinția Sa de membru activ al Academiei Române, înaltele personalități ale neamului nostru, cari ilustrează de prezent acest înalt for de cultură și știință românească, nu s'au condus de criteriul că cine reprezintă majoritatea poporului românesc în Ardealul cedat sau de cei ce rezumă și lucrează la realizarea aspirațiilor noastre naționale, căci în acest caz — precum singur autorul o spune — ar fi și alte personalități cari să reprezinte poporul nostru românesc din Ardealul cedat, ci de alt criteriu, care nu e locul să-l analizăm aici.

Înălțarea Prea Sfinției Sale Episcopului Nicolae Colan, în șirul marilor personalități științifice și literare ale neamului nostru, care își servește Patria prin Biserica străbună atât de minunat în aceste vremuri, prin slova și graiul său, trebuia să fie o clipă de mare bucurie pe care nici o conștiință românească n'avea voie să o întunece sau ponegrească.

Presb. Petru Toma
Secretar eparhial

Vizitațiuni canonice inopinate.

Frumoase și înălțătoare de inimi sunt vizitațiunile canonice ale Chiriarhilor, când aceștia se pogoară în mijlocul credincioșilor, pentru ca să le ducă cuvinte de învățătură și îndemnuri de întărire și perseverare în curătenia vieții și în credința strămoșească. Pe urma acestor vizitațiuni canonice, totdeauna se arată o mai pronunțată viață creștinească, pentru că pe drumul bătătorit de Arhipăstor, totdeauna răsare o înviore a sufletelor și o încălzire a inimilor pioase.

Nu mai puțin prețioase sunt însă și vizitațiunile canonice inopinate, când Chiriarhul se ivește în vre-o comună fără alaiu și fără pompă, pentru ca să cunoască mai de aproape pe preot și activitatea lui pastorală și misionară. Aceste vizitațiuni canonice inopinate oferă Arhierelui cel mai bun prilej, pentru ca să cunoască pe preot în viața lui familiară și cea de toate zilele, precum și să se documenteze, la fața locului, de modul cum este purtat oficiul parohial, înde-

letnicirile culturale ale preotului, de râvna lui pentru casa Domnului și pentru cele sfinte, și să verifice întru cât preotul s'a conformat și se conformează ordinilor primite dela centrul eparhiei în ceea ce privește-activitatea pastorală și misionară.

P. S. Sa Episcopul nostru Veniamin, venind în eparhia noastră de pe alte meleaguri și aducând cu sine un neobosit dor de muncă cu adevărat apostolească, pe lângă vizitațiunile canonice sărbătorești ce intenționează a le săvârși, dorește să cunoască mai de aproape pe toți preoții din eparhia sa și cunoscându-i mai de aproape și văzând care sunt păsurile și necazurile lor, precum și neajunsurile și păcatele care pasc pe credincioșii noștri, să verifice la fața locului activitatea pastorală și misionară a fiecărui preot.

Pătruns de această dorință, P. S. Sa Episcopul nostru Veniamin, însoțit fiind de Prot. Ic. stfor Romul G. Ancușa, consilier-referent la secția administrativă-bisericească, a plecat în vizitațiune canonică inopinată, și în zilele de 10—13 August a. c. a cercetat mai multe comune bisericesti din protopopiatele Orșovei, Bisericii-albe, Oraviței-montane și Caransebeșului. Și anume:

În ziua de 10 August a. c. a cercetat comunele: Eșelnița, Ogradena-veche, Plavișevița cu filia Tisovița, Berzasca, Gornea-Liubcova, Sichevița și Coronini.

În ziua de 11 August a. c. comunele: Moldova-nouă, Pojejena-română, Șușca, Baziaș, Câmpia, Zlatița, Sasca-montană, Slatina-Nera, Macoviște și Răcășdia.

În ziua de 12 August a. c. comunele: Oravița-română, Oravița-montană, Ciclova-română, Ciclova-montană și Anina.

În ziua de 13 August a. c. comunele: Bozoviți, Borlovenii-noi, Mehadica, Luncavița, Teregova și Armeniș.

În calea acestor vizitațiuni canonice, P. S. Sa a cercetat și mănăstirea nou zidită de lângă Orșova, ctitoria dlui Pamfil Șeicar, apoi mănăstirea în curs de zidire din Valea Mrăcunea, precum și sf. Mănăstire „Călugăra“ de lângă Ciclova-montană, unde a inspectat lucrările de renovare și de pictură a bisericii. În drumul său, P. S. Sa s'a abătut apoi și la cele 3 sf. mănăstiri ortodoxe sârbești din Baziaș, Pârneaora și Zlatița.

În toate comunele, Arhipăstorul s'a dus mai întâiu la sf. biserică, pentru a se convinge de curătenia ce se păstrează în casa Domnului, începând dela sf. altar și până sus în podul bisericii. A cercetat apoi în chipul cel mai amănunțit modul cum se păstrează sf. taine, sf. marele mir, în ce stare se află sf. potir și vasele sfinte, cum și unde se păstrează cărțile, odăjdăile și odorele din sf. biserică.

Dela sf. biserică, Chiriarhul a trecut la casa parohială, unde a făcut o minuțioasă revizie a oficiului și arhivei parohiale, controlând toate registrele: exhibitul, registrele matriculare, conscripția familiilor, registrul trecerilor, registrul concubinilor și al căsătoriilor nelegiuite, registrul cărților din „Biblioteca parohială“, „Foia Diecezană“ și tablourile celor ce se împărtășesc cu sf. taine.

Terminată revizia Oficiului parohial, Arhipăstorul s'a interesat de viața religioasă-morală a credincioșilor, de nevoile și necazurile lor, precum și de păcatele care pasc viața religioasă a credincioșilor și de cauzele acelora. Chiriarhul n'a întrelăsat apoi să se intereseze și de viața familiară a preotului, de nevoile și necazurile lui, de greutățile ce le întâmpină în viața

pastorală, precum și de modul cum înțeleg corporațiile parohiale și autoritățile administrative din comună să colaboreze cu preotul la învierea și ridicarea vieții sufletești a credincioșilor.

Aproape pretutindenea în cele 28 comune bisericesti de mai sus, Arhipăstorul a avut mulțumirea sufletească să constate, că slujitorii altarelor sunt prezenți la datorie și activi la lucru și depun tot mai multă râvnă pentru întărirea vieții bisericești și pentru îmbogățirea vieții sufletești a credincioșilor.

Au fost însă — de ce n'am recunoaște — și câteva cazuri de neglijență și de mai puțină râvnă întru îndeplinirea datorii, ceea ce pe lângă cuvinte de aspră dojană, a determinat pe Chiriarii să aplice și sancțiuni de ordin spiritual, menite să-l facă pe respectivul preot să înțeleagă că cine nu este prezent la datorie și nu pune în lucrare puterea divină cu care este înzestrat, însuși se exclude pe sine din rândurile celor ce sunt chemați a face și a învăța în biserica Domnului.

Vizitațiunile canonice inopinate din 10—13 August a. c. au fost pentru Arhipăstor nu numai ocaziune de a cunoaște bisericile și pe slujitorii altarelor din unele parohii ale eparhiei, ci și un bun prilej de a întări pe preoți în munca lor pastorală și misionară și de a stimula râvna lor pentru o muncă spirituală superioară, care să-i situeze ca promotori ai activității constructive, cerute mai ales astăzi atât de sf. noastră Biserică cât și de neamul nostru românesc.

Dar aceste vizitațiuni canonice inopinate, care înseamnă o nouă etapă în modul de arhipăstorie a Chiriarului, au fost tot atâtea fericite prilejuri și pentru slujitorii altarelor, care au putut să-și descarce cu toată sinceritatea sufletele lor în fața Arhiereului și să primească cuvinte de învățătură și îndemnuri de îmbărbătare dela acesta, menite să le ușureze greutățile și să le sporească puterea de muncă întru îndeplinirea misiunii lor.

Aceste vizitațiuni canonice — suntem siguri — vor continua mereu. Preoțimea parohială le așteaptă cu încredere și cu multă nădejde de bine, căci de multe ori fiind nevoită să activeze fără program și fără sisteme, dela învățăturile și îndemmurile ce le primește cu aceste ocazii dela Arhipăstor, așteaptă și o nouă îndrumare și sistematizare a activității lor pastorale și misionare, care să le dea posibilitatea, pentru ca munca lor să fie cât mai intensivă și cât mai rodnică.

R. A.

Preafrumoasele cântări și espresivele rugăciuni ale acestor slujbe de seară, precum și meditațiile părinților slujitori, au avut de a zidi și a froni duhovnicește.

A impresionat adânc numărul mereu crescând din fiecare seară al credincioșilor și mai ales al evlavioaselor femei, cari veniau să înghenunchieze către mormântul Maicii Domnului, împreună cu apostolii dela margini...

La sugestia fericită a părintelui Iustinian, în preziua praznicului s'a săvârșit „Acatistul Adormirii Maicii Domnului“, un serviciu cunoscut numai în sfintele mănăstiri. Mame, soții și copii cu inimi îndurerate de greutatea zilelor războiului ce-l trăim, au găsit multă alinare, în rugăciunile și meditațiile ce le-am îndreptat către Maica Domnului, solitoarea noastră la Tronul Ceresc!

La chemarea Bisericii, femeile evlavioase s'au grăbit pe întrecute să împletească o cunună de flori alese pe mormântul Maicii Domnului. Ca o încoronare a priveghierilor din sfântul Post, în ziua praznicului, s'a aranjat o masă pentru săracii orașului nostru, de către femeile din Oastea Domnului, sub înțeleapta conducere a dnei A. Băloni. Aproape 200 de săraci s'au săturat la masa bogată, pregătită din daniile credincioșilor, în curtea Oficiului parohial.

Cucernicii preoți din localitate, cari s'au ostent cu serviciile pregătitoare praznicului „Adormirii Maicii Domnului“ au avut mângăerea că și-au făcut datoria deplin, pentru o nouă înviere sufletească la care ahtiază multe suflete ascunse.

Bucură-Te cea plină de dar, Tarea prin igroparea Ta, nu ne lași pe noi!

Sensul culturii etice.

Fiecare cultură e caracterizată printr'un sens etic. Omenirea, în diferitele faze prin care a trecut, a desprins sensul principal al valorilor ideale. Sunt încă mulți, cari cred, că ființa umană se conduce după voia hazardului.

Problema culturii implică un drum, o metodă, o înțelegere, o deslușire a vieții umane și aceasta nu poate fi lipsită de înțelegerea etică.

Omul, dela începutul existenței sale și până azi, și-a dezvoltat necontentit puterile materiale și spirituale realizând un progres uimitor. Dar pe zi ce înainta în domeniul cultural, tot mai mult etica a devenit mai importantă și normele ei s'au simțit în societate.

Inimă curată zidește... Dumnezeu și Duh drept înnoește înlăuntrul nostru.

Acestea au fost gândurile de mănecare ale Prea Sfințitului nostru Episcop Veniamin, când a încredințat pe p. ieromonah Iustinian Dalea să organizeze servicii de înnoire duhovnicească, în timpul postului Adormirii Maicii Domnului. În decursul celor două săptămâni ale sfântului post din anul acesta, credincioșii orașului nostru, au avut prilejul să asculte în biserica catedrală, în fiecare seară, timp de o oră, „Cinstitul Paraclis și acatistul Maicii Domnului“, săvârșite de câțiva preoți din localitate.

Umanitatea are un sens etic, bine determinat, fiindcă ea este înainte de toate o realitate spirituală. Idealul moral e principiul oricărei culturi.

Cultura presupune o înaltă înțelegere a celor mai de seamă idealuri și dintre acestea, idealul etic, formează baza și existența vieții culturale.

Istoria universală și sociologia ne arată cum se nasc și cum mor culturile în decursul vremurilor. Cele mai multe culturi au dispărut în momentul când idealul etic a fost înlăturat, când forme străine au luat locul vechilor tradiții religioase, când sufletul a fost anihilat și în locul marilor energii morale și eroice, au apărut formele hibride ale materialismului.

Spiritualitatea este caracterul esențial ca și conținutul etic al oricărei culturi. Cultura este expresia vie, spontană a unui popor, care clădește și aspiră spre cer. Omenirea nu trăiește decât prin forțele puternice ale divinității, iar cultura umană aspiră spre lumina divină, fiindcă ea alimentează creațiunile spiritului uman.

Orizonturile culturii etice sunt nemărginite. Culturile conțin germenii marilor trăiri religioase, căci a trăi cu adevărat înseamnă a simți forța incomensurabilă a ființei divine, iar fără de acest scop etic, omul trăiește o viață mecanică și biologică.

Omul asimilând valorile culturale, aspiră spre ideal, iar acest ideal trebuie să fie întru totul etic. Și în cultură, problema morală e mereu accentuată, fiindcă sufletul omenesc a fost mereu chinuit și preocupat de o soartă mai bună. Studiind mereu cultura, studiem sufletul omenesc și latura lui etică.

Sensul culturii etice ne arată lumea și opera ei, care stăruie mereu în ideal. Ideal, care ne încordează puterile, ne mângăie, ne face mai buni, mai iertători și iubitori.

Prof. C. Rudneanu

Rememorarea „Latinei Ginte“

a lui Alecsandri din 1878 și Istoriile Literaturii Române Universale despre ea.

10. *Gabriel Drăgan*, „Istoria literaturii române“, București, 1935. Carte pentru candidații la bacalaureat.

La pg. 187, despre imnul ce preocupă, spune că: „O frumoasă sintetizare de admirație e *Cântecul gintei latine, prinos în cupă de artă*, cu care Vasile Alecsandri ia premiul de

poezie al neamurilor latine, cu ocazia concursului ținut la Montpellier, 1878, în Franța, când au concurat printre poeți francezi, spanioli, catalani, italieni și marele poet provençal Frederic Mistral“.

Cartea Drăgan are 4 ediții până acum. Nu le cunosc. E profesor de românească la liceu.

11. *Lucian Predescu*, tot la fel profesor secundar pentru limba și literatura națională. În București, la 1935, publică I ediție a „Istoriei literaturii române“. La 1940 iese a III-a ediție. Am numai I undă la fața 117 și 120 scrie:

„La 1878 concurează la premiul ginte latine dela Montpellier, când iese întâiul, bătând alți mulți concurenți, și când poetul Mistral îl felicită. Cu acea ocazie câștigă o cupă de argint“.

„...*Cântecul ginte latine unde preamărește rasa latină și țările romanice*“.

12. Bănățanul nostru grănicer *Traian Topliceanu*, tânăr profesor de limba și literatura română la școala normală din Timișoara, tipărește în 1937: „Istoria literaturii române“. Acoperă 231 fețe. E un *compendiu*, cum îl și numește autorul, pentru uzul la bacalaureat și la învățătorii cari se pregătesc la examinarea pentru diplomă.

Cu toate că orice compendiu e „*dispendiu*“ didactic, adică: scăpare, omitere, greșire, neisbitire; bagseama că la „dispenzare“, ce e un vițiu, o violare deapărura a legii generale, totuși compendiul din chestiune e cel mai succes instrument de a recapitula și rememora cvantumul absolut necesar examenului de abiturient.

În plus, manualul această împărțește spațiul său proporțional cu însemnătatea materialului ce trebuie tratat. Nu omite, nu încarcă balast, nu întinde, nu diluează, n'are digresiuni. Are ce are, totul și nu mult. Scurt, e cel mai bun preparator și repetitor între cele vr'o opt ce avem până acum!

13. „Nunc venio ad fortissimum virum“ (Cornelius Nepos).

Dacă istoria generală a literaturii noastre, în partea cea mai mare a sa, cum adevărat mai la deal, nu se oprește la *Cântecul latinei ginte*, iară cea care totuși mai încrestează câte ceva lapidar, ori că malițios, în schimb la jumătate de secol după apunerea autorului, se tipărește o masivă, chiar luxoasă „Istoria literaturii române, dela origini până în prezent“, București, 1941, despre care am făcut amintire îndată în pragul acestui studiu, la nota 1.

Iată ce și cum însăilează autorul, d. Gh. Călinescu, în faimoasa carte de salon, imprimată pe cheltuiala „Fundăției Regale pentru Literatură și Artă”, respectiv adevărată sesiunea bărbatilor dela festivalul din Montpellier și respectiv de oda însăși, ce o preamăresc și ce îi preamărește („Honor in honorante, non in honorato”, cinstirea e în cel care cinstește, nu în cel cinstit!): pe ei, pe noi toți și pe întreg neamul neolatin de pe uscat și de pe ape!

Ci „ascuțați, ascuțați trăznetul tunetului său și răsunetul care iese din gura lui” (Psalmul Davidic II, v. 10) și iarăși: „acum dar înțelepțiți-vă (erudimini) voi regilor și voi judecători ai pământului instruiți-vă” (Cartea dreptului Iov XXXVII, v. 2), din lumina anatemii maranate a novisimului apocalips literar:

„In 1878 Alecsandri luă „le prix du chant latin”, pentru *Cântecul gintei latine*. Ce importanță literară avea această manifestare? Nici una! Nici Tourtoulon, nici Quintana, nici Obedenaru, nu reprezintă nume ilustre, iar *compoziția lui Alecsandri e o naivitate*:

*Latina gintă e regină
Între ale lumii ginte mari*

Faptul că în mișcarea Felibrilor se afla un Mistral și că pe acea vreme se făcuse oarecare vâlvă cu această chestiune, a avut un efect ce nu se poate neglija pentru cunoașterea României, nu-i vorba, la ordinea zilei prin războiul din Bulgaria.

Felibrerii erau niște simpatici Tartarini bombastici, cari scriau lui Alecsandri: „Vous qui êtes un grand poète...”

Alecsandri nu ia lucrurile lămurite, ca o simplă satisfacție socială, el se crede salvatorul nației: „...triumf — strigă el — am câștigat un nou drept la simpatiile marelor popoare de viță latină”. El pune „victoria” lui pe același plan cu lupta dela Grivița și când urmează tratatul dela Berlin exclamă: „una caldă, una rece... După Grivița și Montpellier a urmat Berlinul; după victorii, loviri amare... Ne-am luptat vitejește la Grivița, am triumfat la Montpellier. Tot astfel vom triumfa cu vremea și pe câmpul politic”!

Evident, un om atât de exterior, trebuia să fie idolul contemporanilor. Dar apoi se produsese murmur. Macedonski, mai ales, îl supuse unei „analize critice”, necruțând de altfel de obiecții de alt soi, foarte însemnate. Alecsandri, om bogat, membru al Academiei, cu stație de cale ferată pe moșia sa, primise premiul de 10.000 lei dela Academie: „Rușine,

de trei ori rușine, domnule Alecsandri, domnilor Academicianii!”

Admiratorii lui Eminescu începură și ei să-și arate rezervele! Poetul se adumbri și căută să se apere cu argumente culturale, singurele pe care le înțelegea:

*Poetul care cântă natura în înflorire,
Simțirea omenească, a Patriei mărire,
Chiar slab să-i fie glasul, e demn de a fi hulit,
Când altul vine 'n urma-i cu glas mai nimerit;*

Modestie aparentă, căci se socotea mereu un „vultur” incolțit de lăstuni.

În ultimii ani Alecsandri simți săgetile boalei, dar rezistă cu bonomie și cu încrederea că nu putea fi doborât. „Petit bonhomme vit encore.” „Ce-a mai fi și anul ce vine?” se întreba la începutul lui 1890! În acel an, la 22 August muri la Mircești.

Renumele lui Alecsandri se prăbuși odată cu moartea omului, făcând locul unei desconsiderări tot atât de exagerate ca și cultul.

În realitate Alecsandri este un scriitor viabil.

*

Aflu că există încă o istorie generală de literatura română de profesorul Bujor, un manual bun pentru licee. Nu am putut da de ea. Nu știu de are ceva, ce și cum referitor la imnul ce ne preocupă.

Dr. Ștefan Pop

Ș T I R I

Schimbări în Guvern. Dl. prof. univ. I. N. Fințescu a fost numit ministru al Economiei Naționale, iar dl. ministru I. C. Marinescu a trecut dela Departamentul Economiei Naționale la cel al Justiției.

Reînființându-se cursul inferior al școlii normale din Caransebeș, sunt vacante în clasa I-a 40 locuri, în clasa III-a 30 locuri, în clasa IV-a 30 locuri, în clasa V-a 30 locuri.

Cuc. preoți și învățătorii satelor sunt stăruitor rugați să îndemne pe tinerii buni ca să se înscrie la școala normală din Caransebeș, continuată de preparandiei lui Popasu, care — ca și în trecut — are menirea să pregătească nouile generații de luminați ai satelor noastre bătăne!

Din activitatea cercurilor religioase. Încrescăm aci unele harnice manifestări ale preoțiilor din protopopiatul Caransebeșului în cercurile sale pastorale.

Pe Valea Bistrei, în comuna Valea Bistrei s'au întrunit în 26 Iulie preoții aparținători cerului pastoral Ferdinand, cu prilejul sfințirii crucii din mijlocul satului, menită să țină locul sfântului lăcaș și să alline

setea spirituală a credincioșilor până ce se va înălța și sfântul altar.

Impresionantă e sf. slujbă săvârșită în sobor sub cerul liber, amintind vremurile apostolice, pelerinajele lungi ale întâilor creștini, cari erau mâniați — peste arși și greutăți — de puterea credinței mântuitoare.

Sf. liturghie a fost oficiată în fața Crucii, înaintea căreia pr. *Gheorghe Adam*, parohul Voislovei, a înălțat un altar de verdeață. Credincioșii au venit în cântece de psalini, cu prăpori, din săt și din jur, umplându-se de mireasmă duhovnicească. Preoții: *G. Adam*, *Nicolae Ivănescu* din Marga, *Gh. Popovici* din Mărul, *N. Bogdan* din Crâjma, *I. Turcan* din Cîreșa, *I. Racoveanu* din Ferdinand și *P. Luca* din Rusca-montană, au servit în sobor. Răspunsurile liturgice le-au dat cântorii sâtelor din jur, conduși de candidatul de preoție *Z. Boldea*.

La sfârșitul sf. liturghii a fost sfințită crucea, înălțată din truda credinciosului *N. Baba* din Valeabistra, iar pr. *Gh. Popovici*, președintele cercului, a rostit o impresionantă cuvântare având ca temă cuvintele evangheliei: puțin credincioșule, pentru ce te-ai îndoit. Pr. *G. Adam* mulțumește apoi preoților ostenitori și credincioșilor participanți la solemnitate.

În *Valea Pogoniciului*, unde întrunirile nu s-au ținut de mult, cercul religios a însemnat o dorită și înviorătoare ocazie. La 9 August preoții cercului s-au întâlnit în *Delinești*.

În cadrul sf. liturghii, oficiată în sobor, a predicat pr. *Pavel Goanță* din Apadia dezvoltând învățăturile sf. evanghelii. A urmat o ședință publică d. m. la ora 3 în localul școlii primare. Au participat mulți intelectuali și popor numeros din comună și jur. Serbarea organizată de harnicul învățător *N. Roșca* din Ohaba, sprijinit de destoinicia Doamnei *Roșca*, a avut multă înrăurire binefăcătoare, îndeosebi cu piesa religioasă „Îngerul păzitor”. Subliniem cu bucurie acest început de colaborare norocoasă dintre Școală și Biserică.

În *Borlova*, comună mare de munte încolțită de toate eresurile sectare, întrunirea dela 16 August a fost cât se poate mai binevenită. Prilejul „rugii” a fost bine exploatat de preoții cercului: *Ioan Jucos* din Zervești, *Nichifor Lazăr* din Zlagna, *Gheorghe Golopența* din Dalci, *Nicolae Cojocariu* din Borlova și *Aurel Lazăr* din Rueni. Liturghia în sobor a fost și aci prilej de mai accentuată apropiere către Casa Domnului. Păr. *Jucos* tâlmăcește însemnătatea hramului. Vecernia este săvârșită tot în sobor; aci predică pr. *Golopența* îndemnând poporul să-și aducă aminte de suflet și de mântuirea lui. La ședința care s'a ținut în Casa Culturală a participat lume până la refuz. Tot pr. *Golopența* a vorbit și aci, combatând rătăcirile sectare.

Libertatea sectelor, îngrădită. Guvernul nostru convins că libertatea exagerată dată sectarilor se răzbună direct asupra liniștii și siguranței Statului, a îngrădit din nou libertatea acordată sectarilor. De fapt, ocolind legile organice ale Statului, prin decizii și alte măsuri, ei își creiau o situație avantajată față de celelalte culte, cu nume și cu aport în viața Statului. Încât măsura mai nouă, nu e altceva decât o punere oarecum pe baze legale, ca să nu zicem... pe picior de egalitate înaintea legilor.

Invazia anglo-americană în Europa. În zorii zilei de 19 August o formațiune militară canadiană a încercat o invazie în Europa prin portul Dieppe din

Franța. Datorită însă vigilenței armatei germane de pază a coastelor, încercarea de invazie a eșuat, canadienii fiind alungați în câteva ore. Cercurile diplomatice și militare germane susțin că la Dieppe s'ar fi încercat creșterea celui de al doilea front european, cerut cu stăruință de către Sovietici.

† **Cântărețul din Baile-Ereulane, Gheorghe Golopența**, tatăl preotului nostru din Dalci, a trecut la vecinicie în 14 August, în vârstă de 70 de ani. Vieța lui frumoasă, creștinește pilduitoare s'a arătat în predica rostită poporului înaintea bisericii de părintele *Dimitrie Popovici*, al cărui bun ascultător și ajutor era la toate slujbele dumnezeiești.

Bunul Dumnezeu să-l primească în ceata preamăritorilor din lăcașurile Sale, odihnindu-l în pace; iar celor rămași să le dea mângăere!

Toate tipăriturile pentru socoțile bisericești se găsesc la **Librăria Diecezană Caransebeș**.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 4771 C. 1942.

NOTĂ OFICIALĂ.

După ce termenul pentru listele de subscripție pentru monumentul Generalului *Ion Dragalina* a expirat la 15 August a. c., iar o seamă de Oficii Parohiale nu le-au restituit nici până acum, invităm pe cei restanțieri ca până la 5 Septembrie să restituie necondiționat listele împreună cu rezultatul.

Caransebeș în 22 August 1942.

Consiliul eparhial

Nr. 4486 B. 1942.

NOTĂ OFICIALĂ.

Se publică concurs pentru primirea de studenți în **Academia noastră teologică** din Caransebeș pe anul școlar 1942—1943, condițiunile de primire fiind următoarele:

Cererile de primire se înaintează Consiliului eparhial până la 1 Septembrie 1942.

La cereri se anexează următoarele documente:

1. Extrasul de naștere dela Oficiul stării civile;
2. Extrasul din matricula botezaților;
3. Diploma de bacalaureat sau de absolvire a seminarului teologic;
4. Certificat de moralitate dela Oficiul parohial, vizat de Oficiul protooepesc;
5. Certificat medical despre starea sănătății dela medicul circumscripției;

6. Declarația părinților sau a tutorelui, că va suporta toate cheltuielile reclamate cu întreținerea petentului în internatul Academiei teologice;

7. O dovada dela autoritatea în drept că a prestat muncă de folos obștească în vara acestui an.

Toți studenții ai căror părinți nu locuiesc în Caransebeș sunt obligați să locuiască în internatul Academiei teologice — până cel mult la 31 Decembrie 1942 — fiecare student este obligat să-și procure uniforma (reverendă) sau cel puțin vesta preoțească.

Studenții se bucură de gratuitate în asistența medicală și medicamente.

Taxa de întreținere în internat — care la trebuință poate fi schimbată — este de Lei 4500 lunar, 10 kg. untură și 20 kg. fasole anual.

Pe lângă acestea, fiecare student va aduce cu sine rutăria de pat necesară.

Înscrierile se fac la rectoratul Academiei, după ce studenții vor fi avizați de primire, pe baza actului de primire.

Taxa de înscriere este de Lei 1750 și se achită deodată.

Studenții anului II, III și IV vor prezenta la înscriere un certificat dela Oficiul parohial despre frecventarea bisericii în Dumineci și sărbători pe timpul vacanței.

Examenele din sesiunea de toamnă (corigențe, anuale și generale) vor avea loc între 20—26 Septembrie a. c.

Înscrierile se fac în zilele de 28 și 29 Septembrie.

În 29 Septembrie se va face examen de aptitudini muzicale cu caracter eliminatoriu. Tot în aceeași zi studenții vor fi supuși unei vizite medicale.

În 30 Septembrie, ora 10 se face serviciul Chemării Duhului Sfânt și deschiderea solemnă a anului școlar.

Joi în 1 Octombrie ora 8 dimineața încep cursurile.

Părinții protopopi, Cucernicii preoți și profesori de religie, precum și On. membrii ai Adunării eparhiale, sunt invitați ca să sfătuiască pe tinerii buni, cu purtare morală neexceptionabilă, ca să îmbrățișeze chemarea preoțească. Vor lămuri frumșetea acestei chemări, cu deosebire astăzi când Biserica noastră are înaintea ei perspectivele unei munci spirituale de proporții ne-cuoscute și nebănuite. Vor lămuri apoi avantajile pe cari le vom acorda tinerilor buni și merituosi, cari se vor bucura de reducerea taxei de întreținere la jumătate, eventual de burse întregi.

Pentru tinerii idealști și muncitori, preoția este ogorul cel mai potrivit, în care energia lor poate recolta mulțumire personală și binecuvântarea și recunoștința poporului. A fi cârmaciul sufletesc; a fi îndrumătorul de fiecare clipă, al poporului, iată ce este și ce poate oferi preoția.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută la 8 August 1942.

Episcop: 3—3

Consilier referent:

† VENIAMIN

Prot. Romul G. Ancușa

Nr. 4350 BS. 1942.

NOTĂ OFICIALĂ.

Subsecretariatul de Stat al Cultelor cu adresa Nr. 39.686/1942 din 27 Iulie a. c. ne transpune în copie următoarea adresă a Președinției Consiliului de Miniștri.

„In urma dispozițiilor Domnului Vice-Președinte al Consiliului de Miniștri, Institutul Central de Statistică urmează să facă în cursul lunii Iulie a. c. un recensământ al refugiaților, atât cu scopul de a certifica pe toți refugiați, care n'au fost înregistrați până azi, cât și pentru a controla și întări declarațiile existente.

Prin circulara Nr. 8498 cc. din 7 Iulie a. c. Departamentele au fost invitate să dea întreg concursul lor pentru executarea acestui recensământ.

Domnul-Vice-Președinte al Consiliului de Miniștri vă roagă pe Domnia-Voastră în special să binevoiți a da un ordin circular, prin care să chemați pe toți membrii corpului didactic și ai Clerului să colaboreze la lucrările acestui recensământ.

Persoanele cari vor da concursul lor în acest scop și în special membrii corpului didactic și ai Clerului, vor fi recompensate cu prime în bani și cu recompense naționale (decorațiuni).

În consecință invităm întreaga preoție din cuprinsul eparhiei noastre să dea tot concursul solicitat.

Caransebeș la 5 August 1942.

Episcop:

Secretar eparhial:

† VENIAMIN

Pr. Petru Toma

Nr. 4122 B. 1942.

CONCURS.

Se publică concurs, cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru întregirea prin numire a postului de preot în parohia de cl. III-a din comuna *Jupânești cu filia Balosești*.

I. BENEFICIILOR:

1. Sesiunea parohială în extindere de 32 jugh.
2. Intravilan în extindere de 800 stj.
3. Venitele stolare uzitate.

II. ÎNDATORIRI:

Preotul este obligat a catehiza, fără vre'o altă remunerație și a plăti toate impozitele după sesiune și stolă.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile lor adresate Consiliului Eparhial prin Oficiul protopopesic al Făgetului, deoarece Adunarea parohială a abzis de dreptul de alegere, și întregirea postului se va face prin numire, din partea Ven. Consiliu Eparhial.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută în 8 August 1942.

Episcop:

1-2

Consilier referent:

† VENIAMIN

Prot. R. G. Ancușa

Nr. 4351 B. 1942.

NOTĂ OFICIALĂ.

Subsecretariatul de Stat al Cultelor cu adresa Nr. 39.687/1942 din 28 Iulie a. c. ne transpune în copie următorul Comunicat al Ministerului Economiei Naționale direcția materialelor prime:

Pentru îmbrăcarea soldaților care luptă în război, armata are nevoie de mari cantități de lână. Din această cauză Statul s'a văzut nevoit, pentru acest an, să lase crescătorilor de oi, pentru nevoile lor proprii, numai cantitățile de lână arătate în legea lănei 304 publicată în Monitorul Oficial Nr. 90 din 18 Aprilie 1942, cu modificările din legea Nr. 415 publicată în Monitorul Oficial Nr. 123 din 30 Mai 1942.

Lâna este colectată pentru Stat numai prin organizația Colectare care plătește imediat la predare prețurile fixate în mod oficial.

Toți crescătorii de oi trebuie să înțeleagă datoria ceasului de față și să vândă Statului toată lâna ce au obținut, fiindcă armata trebuie să fie bine echipată pentru a face față nevoilor războiului.

Cine nu înțelege această datorie patriotică, cine vinde altuia decât Statului sau reține pentru sine mai mult decât prevede legea, lipsește de echipament pe soldații noștri, cari luptă vitejește pentru granițele Țării și ne feresc de urgia vrăjmașului.

Toți cei cari calcă această poruncă a vremurilor grele de azi, trădează interesele neamului și ale Țării.

Crescători de oi, vindeți Statului toată lâna oilor voastre, prin centrele și subcentrele, organizației colectare!

Cei cari se vor abate dela această datorie, vor fi pedepsiți cu sancțiuni aspre, prevăzute de noua lege și anume: amendă până la 10.000.000 Lei, confiscarea lănei sau firelor rezultate făcând obiectul abaterii, precum și internarea în lagăre până la 2 ani.

În consecință invităm întreaga preoțime să explice acest comunicat și să facă o propagandă cât mai intensă pentru credincioșii lor crescători de oi ca să-și respecte obligațiile lor legale cedate de imperativul vremii pe care o trăim.

Caransebeș la 5 August 1942.

Episcop:

Secretar eparhial:

† VENIAMIN

Pr. Petru Toma

Nr. 4392 E. 1942.

NOTĂ OFICIALĂ.

Toți funcționarii publici pensionați după data de 1 Octomvrie 1941, precum și urmașii funcționarilor

publici decedați după data de mai sus (cu excepția personalului C. F. R., a militarilor și funcționarilor civili ai ministerului armatei) au de primit dela Institutul general de asigurare drepturile lor, rezultând din asigurarea introdusă la 1 Octomvrie 1941.

În consecință, vor adresa acestui institut (în Str. Gen. Berthelot Nr. 13—15) o cerere.

Funcționarii pensionați vor menționa în cerere 1. gradul ce l-au avut 2. serviciul unde a funcționat și 3. adresa la care urmează să li se facă plata asigurării.

Drepturile derivând din asigurarea unui funcționar decedat se cuvine soției și copiilor, iar în lipsa acestora, celorlalți moștenitori legali.

Cererea acestora va trebui să cuprindă datele de mai sus, anexându-se extrasul de deces, certificatul de nedesfacerea căsătoriei, extrasele de naștere ale copiilor și un act de notorietate publică prin care se stabilește numărul moștenitorilor.

Prea Cucernicii protopopoi vor îndruma pe viitor pe toți urmașii legali ai preoților noștri decedați să-și ceară drepturile dela Institutul General de Asigurare.

Caransebeș la 3 August 1942.

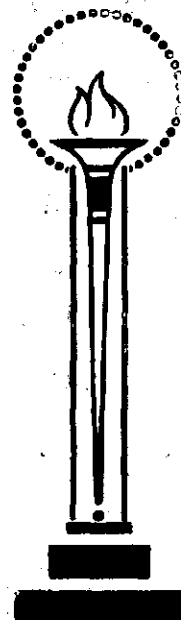
Episcop:

Secretar eparhial:

† VENIAMIN

Pr. Petru Toma

Lumânări de ceară curată

produse ale
fabricii e-
parhiale de
lumânări

de vânzare
la Librăria
diecezană
Caransebeș
cu prețul de

1200 lei kilogramul